

péči byl vypracován mezioborovou pracovní skupinou (PS) složenou z expertů nominovaných v první řadě z řad autorů původního doporučení z roku 2017. Další členové byli vybráni na základě nominací odborných společností a jejich odborných zkušeností a znalostí v dané problematice.

Pracovní skupinu tvořili zástupci těchto odborných společností:

- Česká pediatrická společnost ČLS JEP intenzivní medicíny České pediatrické společnosti ČLS JEP
- Česká společnost anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny ČLS JEP
- Česká společnost intenzivní medicíny ČLS JEP
- Česká společnost pro trombózu a hemostázu ČLS JEP
- Česká hematologická společnost ČLS JEP
- Pracovní skupina pro dětskou hematologii ČPS a ČHS ČLS JEP
- Česká pediatricko-chirurgická společnost
- Slovenská spoločnosť anesteziológie a intenzívnej medicíny SLS
- Sekcia pediatrickej anesteziológie a intenzívnej medicíny SSAIM SLS
- Slovenská pediatrická spoločnosť SLS
- Sekcia intenzívnej starostlivosti v pediatrii SPS SLS
- Sekcia detskej onkológie a hematológie SPS SLS
- Slovenská spoločnosť hemostázy a trombózy SLS

Při tvorbě doporučení jsme vycházeli zejména ze dvou klíčových aktualizovaných dokumentů – Evropského doporučení pro léčbu krvácení po traumatu a Doporučení pro perioperační krvácení publikovaného Evropskou anesteziologickou společností [5, 6]. Vzhledem k tomu, že tyto dokumenty se dětské populaci věnují jen okrajově, byl kladen důraz na identifikaci specifických zdrojů pro každé jednotlivé stanovisko. Pracovní skupina neměla kapacitu k systematickému přehledu literatury. Vyhledávání bylo proto provedeno cíleně v databázi PubMed v období od ledna 2018 do prosince 2024, tj. od doby poslední verze doporučení. Snahou bylo ke každému dílčímu doporučení identifikovat klíčové zdroje zaměřené na dětskou populaci ve věku od 1 měsíce do 18 let. Preferovány byly prameny ve formátu doporučených postupů (využívající metodiku GRADE nebo její obdobu), systematických přehledů či randomizovaných kontrolovaných studií. Vyhledávání probíhalo v českém a anglickém jazyce, přičemž klíčová slova byla formulována podle tematického zaměření jednotlivých kapitol, výhradně pro dětskou populaci.

Kvalita důkazů

- A = vysoká kvalita důkazů (kvalitní randomizované klinické studie)
- B = střední kvalita důkazů (randomizované klinické studie mající určitá omezení nebo vysoce kvalitní observační studie)
- C = nízká kvalita důkazů (observační studie, kazuistiky)

Tvorba panelu odborníků

V první řadě byli osloveni autoři původního doporučení z roku 2017, další členové pracovní skupiny (PS) pak byli vybráni po oslovení odborných společností a na základě zkušeností a odborných znalostí v dané problematice. V časovém předstihu byli osloveni e-mailem a/nebo osobně

všichni nominovaní členové k přípravě diskuze k jednotlivým kapitolám původního doporučení pro ŽOK. V PS bylo celkem 9 členů, hlasovalo 8 členů. V. Černý navrhoval a doporučil metodiku tohoto doporučení, hlasování se neúčastnil.

Složení pracovní mezioborové skupiny (pořadí dle abecedy, v závorce uvedeny iniciály)

- doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D. (JB)
- prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM, FESAIC (VČ)
- MUDr. Jakub Jonáš, Ph.D. (JJ)
- MUDr. Milan Kratochvíl (MK)
- MUDr. Katarína Lauková, Ph.D. (LK)
- doc. MUDr. Slavomír Nosál, Ph.D. (SN)
- MUDr. Dušan Raffaj, Ph.D. (DR)
- MUDr. Ivana Slívová, Ph.D. (IS)
- MUDr. Tomáš Zaoral, Ph.D. (TZ)

Proces tvorby doporučení a konsenzu

Členové pracovní skupiny (PS) se po vzájemné domluvě pravidelně scházeli formou online jednání. Od června 2024 do února 2025 proběhlo celkem osm setkání. Vzhledem k tomu, že ne všichni členové se mohli účastnit každého online jednání, byl ze všech schůzek pořízen zápis, který byl následně rozeslán všem členům PS k nahlédnutí. Každý člen PS obdržel k připomínkám jednotlivé tematické okruhy vycházející z původního doporučení z roku 2017.

Ke každému původnímu doporučení se všichni členové panelu (celkem 8 osob) vyjádřili jednou z následujících možností:

- ponechat doporučení beze změny,
- doporučení vypustit,
- doporučení upravit s ohledem na nové dostupné důkazy.

U doporučení označených k úpravě či vypuštění členové PS poskytl své návrhy na jejich nové znění. Diskuze probíhala online formou. Stanoviska navržená k vypuštění byla jednomyslně schválena během prvních dvou jednání; nikdo z členů nebyl proti. V případech doporučení navržených k úpravě byla vedena opakovaná online diskuze (celkem třikrát), aby bylo možné dosáhnout konsenzuálního znění přijatého všemi členy PS.

Hlavní změny oproti původnímu doporučení jsou shrnuty v tabulce 1.

Na základě připomínek a návrhů předseda panelu připravil aktualizované znění jednotlivých doporučení, které bylo dále podrobeno konsenzuálnímu hodnocení členy PS. K hodnocení byla použita modifikovaná metodika ACCORD (Accurate Consensus Reporting Document) [7]. Míra souhlasu byla vyjadřována na devítibodové škále:

- 7–9 = silný souhlas,
- 5–6 = slabý souhlas,
- 1–4 = nesouhlas.

K přijetí stanoviska byl požadován souhlas minimálně dvou třetin členů panelu.